

کاربرد جدول عمر در برآورد طول عمر و عوامل مؤثر بر آن در سرطان مری

بیژن مقیمی دهکردی^۱، دکتر عبدالرضا رجایی فرد^۲، آزاده صفائی^۳، سید حمیدرضا طباطبایی^۴، دکتر بهرام ضیغمی^۵

دکتر سید ضیاء الدین تابعی^۶

نویسنده‌ی مسئول: تهران، بیمارستان طالقانی، مرکز تحقیقات بیماری‌های گوارش و کبد b_moghimi_de@yahoo.com

پذیرش: ۸۶/۱۲/۱۴ دریافت: ۸۷/۵/۲۳

چکیده

زمینه و هدف: سرطان مری با قرار گرفتن در رده‌ی ششم، یکی از شایع‌ترین سرطان‌ها در ایران می‌باشد. به دلیل این که بیماران تا مراحل پیشرفته تشخیص داده نمی‌شوند، دارای طول عمر نسبتاً کوتاهی می‌باشند. این مطالعه با هدف برآورد طول عمر و عوامل مرتبط با آن در افراد مبتلا به سرطان مری صورت گرفته است.

روش بررسی: کلیه‌ی موارد ثبت شده با تشخیص قطعی سرطان مری از سال ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۵ مرکز ثبت تومور استان فارس استخراج و اطلاعات مربوط به متغیرها و وضعیت بقای ایشان از منابع اطلاعاتی مختلف حاصل شد. میزان‌های بقای ۱ تا ۵ ساله با استفاده از روش جدول عمر احصایی محاسبه و برای مقایسه‌ی میزان‌های بقا در زیر گروه‌ها نیز از آزمون ویل کاکسون استفاده شد. کلیه‌ی تحلیل‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS انجام شد.

یافته‌ها: تعداد بیماران ۱۶۱ مورد بود که از این تعداد ۶۱/۵ درصد مرد بودند. میانگین سنی بیماران ۱۳/۱ $\pm$ ۶۴/۶ سال در مردان و ۱۱/۹ $\pm$ ۵۷/۶ سال در زنان بود. میزان‌های بقای کلی ۱ تا ۵ ساله بیماران پس از تشخیص سرطان به ترتیب ۵۸، ۳۳، ۱۸، ۱۵، و ۱۰ درصد به دست آمد. متغیرهایی نظیر سن، تشخیص بیماری، متاستاز تومور، درجه‌ی تمايزیافتگی تومور، نوع اولین درمان، شغل در مردان، قومیت و بعد خانوار به عنوان متغیرهایی مؤثر بر پیش‌آگهی بیماران شناخته شدند.

نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج این مطالعه و سایر مطالعات مشابه بر لزوم بیماریابی و تشخیص زودرس بیماری در سنین پایین‌تر و نیز در مراحل مقدماتی بیماری تأکید می‌شود.

واژگان کلیدی: سرطان مری، میزان بقا، پیش‌آگهی، جدول عمر، استان فارس

مقدمه

در کشورهای در حال توسعه اتفاق می‌افتد یعنی در جایی که فقط ۵ درصد ابزار کنترل سرطان را در اختیار دارند. در حال حاضر از ۹ میلیون مورد سرطانی که حدوداً در هر سال رخ

سرطان یکی از بیماری‌های بسیار قدیمی و مشترک بین انسان و حیوان است و قدمت این بیماری حتی به دوره‌های ماقبل تاریخ می‌رسد (۱). به طور کلی حدود دوسوم سرطان‌ها

-
- ۱- کارشناس ارشد اپیدمیولوژی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی
  - ۲- دکترای آمار زیستی، دانشیار دانشگاه علوم پزشکی شیراز
  - ۳- کارشناس ارشد اپیدمیولوژی، مری بیماری دانشگاه علوم پزشکی شیراز
  - ۴- دکترای آمار زیستی، استاد دانشگاه علوم پزشکی شیراز
  - ۵- متخصص پاتولوژی، استاد دانشگاه علوم پزشکی شیراز